

Ж | 20265 |

Ж 20265

5 (4771) (063) 1 „1925“.

У. С. Р. Р.

Народній Комісаріят Освіти

Додаток до Бюлетеня Наркомосвіти № 2

3
45K

БЮЛЕТЕНЬ № 6

Організаційного Комітету з'їзду
в справі дослідження продукційних сил та народнього господарства України

ЗМІСТ.

	Стор.		Стор.
<i>Тези докладів:</i>			
Акад. П. Тутновський. — „Значіння геології для вивчення продукційних сил на Україні“	2	Проф. П. Сльозкін. — „Сучасні умови і завдання організації сільського господарства на Україні“	11
Проф. Г. Махов. — „Ґрунти України“	2	Л. Бухачовський. — „Головніші зміни в дрібному сільському господарстві за часи війни та революції“	12
М. Шарлемань. — „Наші досягнення в справі охорони природи“	3	Акад. П. Тутновський. — „Про мінеральні угноїння на Україні“	13
Проф. В. Лучицький. — „Кристалічні породи України“	4	Проф. Є. Опков. — „До докладу: „Використання сил і падіння води“	13
Проф. О. Яната. — „Сучасний стан (і розвиток) обєднування української флори та його планомірна організації“	5	С. Пестернак. — „Кравзнавство, розвиток продукційних сил України й бібліотеки“	13
М. Шарлемань. — „Огляд фауни ссавців і птахів в звязку в питанням народнього господарства“	10	Ювілей проф. Є. Опкова	15
А. Носів. — „Вивчення населення України з антропологічного боку“	10	Склад Президії З'їзду	15
		Розклад праці Секції З'їзду	15
		Зміни до порядку пленуму З'їзду	16
		До всіх членів З'їзду докладачів	16

До доповіді „Використання сили падіння води“...

(Додатково).

9. Режим рік взагалі, а наших південних зокрема змінюється в різні роки: отже гідравлічні дослідження сполучити й ув'язати з постійною сіткою дощово- й водомірних пунктів по річкових сточищах з упорядкуванням гідрометричних станцій по річках, що є цікавіші щодо використання їхньої енергії (Десна, Південний Буг, Рось, Тетерів та інші). Станції мають досліджувати річковий режим, як і режим ґрунтових вод у річкових заплавах.

10. Повну наукову організацію гідрологічного обслідування та вивчення рік на користь всім зацікавленим у тому установам і своєчасне одноманітне оброблення спостережень на них забезпечив-би проектуваний ініціативною групою вчених у Києві Науково-дослідчий Інститут Водного Господарства України, що мав-би зосереджувати в себе всі матеріали щодо дослідження на потреби ріжним установам, обробляв би їх, та оголошував для загального вжитку. В цьому Інституті можна було-б зосередити всі роботи, щодо водного Кадастру рік України спричинилося-б до значного поступу в справі використання гідравлічної енергії, як це сталося за кордоном.

С. Пастернак.

Краєзнавство, розвиток продукційних сил України й бібліотеки.

1. Роля, завдання, форма й методи роботи бібліотек, як краєзнавчих організацій, не можуть бути однакові за всяких умов, вони залежать від стану й потреб краєзнавчої роботи та розвитку продукційних сил України в той чи інший період.

2. Краєзнавча робота вивчення розвитку продукційних сил України нині. Надзвичайна вага краєзнавства й квалітет всіх краєзнавчих організацій, відсутність будь-якої матеріальної бази, відсутність справжньої краєзнавчої роботи, як широкого краєзнавчого руху.

3. А тим часом все більше зростають роля й вага краєзнавства в будівництві всього нового життя на Україні.

Широкий план українізації—і краєзнавство.

Відбудовання народнього господарства, розвиток продукційних сил України й краєзнавство.

Розвиток нової пролетарської української культури й краєзнавство.

4. Отже краєзнавча робота на Україні перебуває саме в тій стадії коли особливо гостро відчувається потреба в широкій стимуляції її, в широкій пропаганді краєзнавчого фронту, як могутнього руху, як боротьби за відбудовання народнього господарства, за розвиток продукційних сил України, за справжню українізацію, за могутній розвиток нової пролетарської української культури.

5. Величезна роль й завдання бібліотек в цій стадії розвитку краєзнавства на Україні: підтримати цей зародковий краєзнавчий рух, часами й місцями утворити його, розвинути, надати йому широкий всеукраїнський масштаб, постійно стимулювати його в найширших колах читачів, поставити й постійно ставити його на порядок денний шляхом бібліотечних кампаній, систематичних бібліотечних краєзнавчих виставок, організацією докладів, лекцій, рекомендаційних списків, гуртків, семінарів і. т. д. і, одно слово, зацікавити цією роботою та втягнути й постійно втягувати в неї найширші кола читачів.

6. Щоб ставити краєзнавчу роботу, як широкий масовий рух у всеукраїнському масштабі, треба було-б утворювати цілу планомірну сітку краєзнавчих організацій по всій Україні, виробляти спеціальні методи масової краєзнавчої роботи. Бібліотечна сітка, що охоплює цілу Україну, дає готову форму для такої роботи, що має охопити цілу Україну. А методика бібліотечної політосвітньої роботи дає готові методи до краєзнавчої роботи бібліотек, як одної з форм політосвітньої роботи.

7. Щоб виконати зазначені вище завдання бібліотек в розвитку краєзнавства, бібліотеки повинні утворити спеціальні місцеві краєзнавчі відділи (даної округи, губернії, міста, району і. т. д.).

В цих краєзнавчих відділах збирати та нотувати:

- а) всі витвори друку: книжки, брошури, журнали, газети, листівки, плакати, мапи, ноти, усякі доклади, анкети, статті в журналах і газетах про свій район, про всі сторони життя його, минулого й сучасного (природу, економіку, техніку, побут, культуру і. т. д.);
- б) все, що було надруковано, друкується або друкуватиметься на території даного району;
- в) всякий краєзнавчий рукописний матеріал не архивного характеру (листування місцевих діячів, рукописні збірки, доклади і. т. д.);
- г) вести повну бібліографію всієї літератури свого району й про свій район.

Матеріали цих місцевих краєзнавчих відділів повинні утворити базу для вивчення краєзнавства даного району для практичної роботи місцевих економічних, державних і інших органів, а також для роботи всіх краєзнавчих організацій даного району.

8. При міцніших бібліотеках можна ставити широку науково-краєзнавчу роботу, а для того утворювати при бібліотеках:

- а) гуртки з читачів для збирання, бібліографічного описання і вивчення краєзнавчих матеріалів;
- б) наукові семінари, або кабінети для вивчення даного району;
- в) наукові краєзнавчі товариства;
- г) організувати біля бібліотек сітки кореспондентів з усього району.

9. В усій краєзнавчій роботі бібліотеки виступають не як конкуренти інших місцевих краєзнавчих організацій і осередків, а працюють у повному контакті, координуючи й розподіляючи всю краєзнавчу роботу, звязуючись з усіма краєзнавчими організаціями свого району, з усіма економічними, професійними, партійними та культурними установами свого району, утворюючи перш за все книжкову та бібліографічну базу для роботи всіх інших організацій.

10. Усі бібліотеки України, що працюють у галузі краєзнавства, утворюють сітку, бібліотеки кожної округи, губернії, міста вступають в організації, звязки між собою з метою координації й розподілу краєзнавчої бібліотечної роботи між собою в межах округи, губернії, міста. На чолі всієї бібліотечної краєзнавчої роботи на Україні стоять Усенародня Бібліотека України своїм спеціальним відділом „Україні“ та бібліотечна секція комісії краєзнавства при В.У.А.Н.

Ювілей проф. Є. Опокова.

30-го грудня ввечері з'їзд урочисто святкував 30 річний ювілей наукової праці відомого вченого меліоратора члена С.-Г. Наукового Комітету України проф. Є. Опокова.

Склад президії з'їзду.

Тов. Шумський—(від Наркомосу), тт. С. Семковський та Яворський—(від Головнауки і Комакадемії), т. Володимирський—(від Держплану), т. Маслов—(від У. В. Р. І. Г.), т. М. Вольф—(Наркомзем), т. Гуревич—(від Ц. С. У.), т. Туп—(від Р. С. І.), т. Угаров—(від Ц. У. П. У.), т. Соколін—(від секції наукових робітників освіти), акад. А. Кримський, акад. Б. Срезневський, акад. Воблий—(від В. У. А. Н.), акад. Ферстман—(від Академії Наук РСФСР) т. Александров—(від Держплану ССРР), т. Б. Рудаїв—секретар з'їзду; крім того—весь склад оргбюро з'їзду.

Розклад праці секцій з'їзду.

(Див. 4 число Бюлетеню з'їзду).

30-го грудня організацій Нараді Президії всіх секцій був установлений такий розклад праці секцій з'їзду.

2 день (29/XII) ввечір—засідання секцій.

3 день (30/XII) ввечір—засідання секцій.

4 день (31/XII) ввечір—засідання секцій.

5 день (1/I) ввечір—засідання секцій (замість Секцій).

6 день (2/I) рано—Пленум (замість секцій).

„ „ (2/I) ввечір—засідання секцій (і комісій).